

De ik-kan-niet-verder-zonder-jou-Erlebnis

Jarenlang was het haar grootste angst: door iemand gedumpte worden. Toen het Halina Reijn overkwam, besloot ze dat ze dan tenminste uniek wilde zijn in de verwerking van haar liefdesverdriet.

Na afloop van de voorstelling *La voix humaine* (een solo die ik in het theater speel over een vrouw die het laatste telefoongesprek voert met haar geliefde) zei een meisje tegen mij dat ze er al een hele poos aan twijfelde, maar dat ze na het zien van dit toneelstuk zeker wist dat ze nooit meer verliefd zou worden. Ik vroeg haar waar ze bang voor was.

'Ik ben niet bang, ik ben reëel,' zei ze met een opgeruimde stem, 'wie is er nou zo stom om met open ogen een mijnenveld op te lopen. Misschien heb je geluk en wandel je er fluitend overheen, maar de kans dat er eentje ontploft is vele malen groter. En dan de angst omdat je niet weet hoe en wanneer het zal gebeuren.'

Jarenlang was het ook mijn grootste angst, door iemand 'gedumpte te worden'. Ik schiep er dan ook een vreemd soort genoegen in om te pas en te onpas te zeggen dat het me *nóóit* was overkomen, dat ik altijd degene was die het hart van de ander brak. Maar met de stapel kapotte harten groeide ook het schuldgevoel, en daarmee de absolute zekerheid dat het mij toch ook een keer zou gaan gebeuren.

Toen het zover was, bleek het een totaal

andere ervaring dan ik me had voorgesteld. Hij, of liever gezegd zij, viel niet in een klap en met veel lawaai aan diggelen maar brak geleidelijk, geruisloos langzaam in tientallen kleine stukjes. Eerst een krasje, dan een barstje en uiteindelijk zakte het hele zootje als een pudding in elkaar en viel er geen land meer mee te bezeilen. Het was niet minder pijnlijk dan ik had gedacht, eerder pijnlijker. Maar de pijn

Ik vond al helemaal geen troost in de activiteit met een bak chocolade-ijs films kijken op de bank

was niet groots en meeslepend, eerder onhandig, banaal en schurend als een nagel tegen een schoolbord. Ik vond geen troost in zielige liedjes of oude gedichten en al helemaal niet in de activiteit 'met een bak chocolade-ijs films kijken op de bank'. De gedachte dat miljoenen voor mij, en tegelijkertijd met mij, de stukjes van hun gekwetste hartje verwoed bij elkaar aan 't rapen waren, gaf me geen troost, maar

werkte eerder verlamdend en benauwend. Ik wilde dan tenminste uniek zijn met mijn afgewezen zieltje onder mijn arm, en geen onderdeel van een massale 'ik kan niet verder zonder jou-Erlebnis'. Maar mijn cynische opstelling deed het verdriet niet verdwijnen en ja, na een periode van 'Ik kan je niet laten gaan' blijkt inderdaad dat 'time een healer is' en langzamerhand kroop ik uit mijn zelf gecreëerde dal en begon als een hijgend oud paard die berg des levens weer op te klimmen.

Nu heb ik het dus meegemaakt. Natuurlijk spreek ik over een relatief onschuldige categorie: ik deelde geen kinderen, hond en huwelijksakte in gemeenschap van goederen. Maar het litteken op mijn hart heeft een andere uitwerking op mij dan bij dat meisje uit het publiek. Ik heb de duivel die liefdesverdriet heet recht in de ogen gekeken en weet dat je er niet dood van gaat. De pret weegt op tegen het risico van de afwijzing. Ik heb nergens spijt van en huppel met open vizier dat mijnenveld weer op. Nu ik weet wat het is, ben ik er minder bang voor. Wat je niet doodt, maakt je sterker. En dat is in dit geval echt waar. ■

Speellijst *La voix humaine*:
www.toneelgroepamsterdam.nl